

MILJØPUNKT
AGENDA 21 FOR ET BÆREDYGTIGT KSBH

ØSTERBRO

MILJØPUNKT

Årsberetning for MiljøPunkt Østerbro 2011

Årsberetning 2011

Denne årsberetning omhandler året 2011.

Midt på året skete der et skift, da det pr. 1.juli 2011 er Østerbro Lokaludvalg og ikke længere Københavns Kommune, der yder et drifttilskud til MiljøPunkt Østerbro. Derfor blev samarbejdet med Københavns kommune afsluttet med et halvårsregnskab. Det betyder at der sammen med denne årsberetning er udarbejdet et årsregnskab for hele fonden, samt to halvårsregnskaber.

Samarbejdet med Østerbro lokaludvalg sikrede at MiljøPunkt Østerbro i det sidste halvår af 2011 kunne arbejde videre med projekt 2100.nu som planlagt og leve op til de forpligtelser, der var aftalt fra projektstart. Derfor har 2100.nu også i hele 2011 været MiljøPunkts vigtigste projekt.

Usikkerheden for fremtiden med MiljøPunkts støtte, tilhørsforhold samt, konstruktionen som selvstændig fond eller en del af Lokaludvalget havde i 2011 en negativ indflydelse på gennemførelsen af projekter m.v., derfor vil der være projekter som det ikke har været muligt at gennemføre. Desuden blev MiljøPunkt Østerbro desværre igen i 2011 ramt af vandskade i lokalerne på Borgmester Jensens alle. Ved skybruddet d. 2. juli blev hele MiljøPunkt oversvømmet og medarbejderne i MiljøPunkt måtte søge husly hos Områdeformyelsen på Vennemindevej. Denne gang var vandskaden så omfattende at MiljøPunkt efter 4 måneder på Vennemindevej besluttede at opsigte lokalerne og flytte permanent ind på Vennemindevej. En beslutning der også skal ses i lyset af de medarbejderressourcer MiljøPunkt nu i to år i træk har været nødsaget til at bruge på forsikringsager og genopbygning af lokaler som følge af vandskaderne. En beslutning som fra 2012 frigiver ressourcer til mere miljøarbejde.

Udover det konkrete arbejde med projekt 2100.nu , er der blevet satset stærkt på fundraising i 2011 og resultaterne vil forhåbentlig vise sig i løbet af det første halvår af 2012

De konkrete projekter for 2011 ifølge årsplan 2011:

De konkrete projekter for 2011 blev i årsplan 2011 delt op i 5 hovedgrupper:

- Centeret – synlighed, formidling og netværksopbygning
- Klima og energi
- Natur og Økologi
- Affald
- Kemikalier i hverdagen
- Trafik, belyst ud fra indflydelsen på miljøet

Årsplanen for 2011, som ligger til grund for denne årsberetning ser længere frem end 2011 og har tidligere – for MiljøPunkt – fungeret som et inspirationskatalog. Årsplan 2011 beskriver derfor den ønskede indsats henover de kommende år med de overordnede mål, indsatsområder og målgrupper. Der vil under de enkelte indsatsområder være en lang liste af aktiviteter, som er de konkrete indsatser i 2011. Imidlertid vil der også være flere aktiviteter, som det ikke har været muligt at igangsætte i 2011.

CENTER: SYNLIGHED, FORMIDLING OG NETVÆRKSOPBYGNING

Centeret flyttede i marts 2008 til nye lokaler og en ny placering. Der er i 2008, 2009 og 2010 arbejdet på at opbygge og synliggøre centeret. Men det er stadig vigtigt at prioritere synliggørelsen af centeret i det kommende år. Der vil blive lagt ressourcer i at sprede budskabet om centeret og dets arbejdsopgave på Østerbro, og desuden vil netværksopbygningen fortsætte. Det overordnede succeskriterium for dette punkt er, at Østerbros borgere får kendskab til centeret. Centrets synlighed indtænkes i alle opgaver og projekter i MiljøPunkt Østerbro.

Det er ønsket, at centeret skal formidle på mange planer. Dybt og bredt, nytænkende og kreativt. Formidlingen skal omfatte erfaringer fra lokalområdet, regionalt og globalt.

Flytningen til Vennemindevej 39 har medført at der skal arbejdes anderledes for synligheden. Til gengæld har det givet et meget større netværk.

Aktivitet/metode	Målgruppe	Projekt/Samarbejdspartnere	Mål/succeskriterier	Status
Gratis guidede ture	Borgere på Østerbro	Der er planlagte guidede ture i flere dele af projekt 2100.nu	Flere guidede ture. Der laves et forårs og et efterårsprogram.	Der er gennemført en guidet tur i samarbejde med Dansk Vandrelaug og planlagt 3 ture til at forløbe i 2012.
Ændring af Lily Helveg Petersens plads	Borgere på Østerbro	Beboere i kanslergården, lokaludvalget, Helveg Petersen familien, kommunen, m.fl.	Pladsen bliver lukket for trafik. Den bliver omdannet til et rekreativt område.	Udgået – se indledningen af årsberetningen
Reklame-ladcykel til udlån	Borgere på Østerbro	Ladcykel-producenter, sponsorer, boligforeninger, erhvervsliv	Der er indkøbt én cykel. Den er ofte udlånt. Der arbejdes på at indkøbe flere forskellige typer af ladcykler, anhængere, m.v.	Cyklen er fortsat populær. Der er ikke indkøbt yderligere cykler.
Flere små synlighedsprojekter	Borgere på Østerbro	Forskellige aktiviteter i projekt 2100.nu	F.eks netværksmøder, borgerarrangementer	Biograffure, borgerevents. Se mere i afsluttende beretning om projekt 2100.nu

Samarbejde med lokalaviser	Læsere af lokalaviser	Lokalaviser og konsulenter. I projekt 2100.nu er der løbende spareråd i lokalavisen.	Omtale i lokale aviser. Løbende omtale af projekter. Arbejde på at få klumme i lokalavisen om miljøemne én gang om måneden.	Tæt samarbejde via projekt 2100.nu. Lokalavisen har fulgt projektet og været interesseret i den videre fondssøgning. Se mere i den afsluttende beretning om projekt 2100.nu hvor der er en sidste presseinformation fra infomedia.
Netværksopbygning generelt	Borgere, institutioner, organisationer, virksomheder, boliger m.m.	Borgere, lokaludvalg og – råd, organisationer. Der er omfattende netværksopbygning i 2100.nu blandt butikker, borgere og virksomheder.	At samarbejde opfattes udbytterigt af alle parter i netværkene	Fortsetter selvstændigt men også sammen med Områdefornyelsen
Opbygning af rådgivningscenter	Borgere generelt	Organisationer, virksomheder, konsulenter	Få indsamlet viden i centeret i form af pjecer, tidsskrifter, brochurer, netværksgrupper, interessegrupper, samarbejde med andre org.	Der er fortsat tidsskrifter, foldere og brochurer om forskellige miljøemner i MiljøPunkt Østerbro. Der er kommet mere information om kemikalier.
Rådgivning/undervisning til lokale borgere	Borgere generelt og hvis tid og ressourcer gør det muligt: udvalgte grupper	Virksomheder, organisationer. I 2100.nu er der tilbud om innovationkurser og lign. Det er en del	Hvis muligt og tid: en kampagne, foredrag	Udgået til fordel for arbejdet med foredrag til familier.

Videreudvikling af hjemmeside m.v.	Virksomheder, boliger, borgere	af processen i 2100.nu	At blive endnu mere søgt	Udgået. Men bliver genoptaget i 2012.
------------------------------------	--------------------------------	------------------------	--------------------------	---------------------------------------

KLIMA OG ENERGI

MiljøPunkt Østerbro har i 2010 opbygget projekt 2100.nu hvor omdrejningspunktet er energireduktion i hele bydelen. Centret har i 2011 arbejdet videre på de igangværende aktiviteter som er påbegyndt i 2010. Der er kontakt til boligforeninger, butikker, virksomheder og borgere og forskellige tiltag.

Arbejdet handler om de lokale butikker, virksomheder, borgere og andre på Østerbro kender mulighederne for at bidrage til en bæredygtig udvikling. Med virksomheder menes alle typer virksomheder – lige fra 1 mandfirmaet til kontorer, butikker og producerende virksomheder. Centret har ligeledes i de sidste par år arbejdet på etablering af kontakt til lokale virksomheder – dels for at skabe kendskab til indsatsmuligheder og dels introducere dem til Københavns Kommunes KlimaPlus virksomheder, der ønsker at gøre København til en af verdens reneste og sundeste storbyer. I den forbindelse vil MiljøPunkt i 2011 arbejde videre for at udvikle netværket blandt de erhvervsdrivende.

Den sidste halvdel af 2011 har arbejdet primært handlet om vidensdeling, spredning af resultater og fondssøgning til videreførelse af projektet til et Københavnerprojekt, hvor Østerbro er ledestjernen.

Derudover er der blevet brugt en del ressourcer på et klimatilpasningsprojekt, som ikke er skrevet ind i årsplan 2011. Det er det store klimatilpasningsprojekt i Skt. Kjelds kvarter, som MiljøPunkt Østerbro er blevet en del af.

Aktivitet/metode	Målgruppe	Samarbejdspartnere	Mål/succeskriterier	Status
Kampagne for reduktion af energiforbruget i boligerne. Der gives undervisning ud fra en Best Practice strategi* – videreførelse af arbejdet fra 2010 Inddrage virksomheder i samme	Boligforeninger og virksomheder	Builddesk (rådgivning) Byområdefornyelsen	Udarbejdelse af et best practice-katalog og pjecer/foldere. Hvis muligt en specifik kampagne rettet mod boligforeninger og virksomheder.	Der er arbejdet med energiforbrug i projekt 2100.nu og der sendes løbende nyheder og gode råd via nyhedsbrevet. Ideen om en selvstændig kampagne er udgået
Rådgivning om solceller på østerbro*	Boligforeninger, villaejere	Projekt i 2100.nu. Producenter, konsulenter forhandlere og org. med viden om solceller.	Materiale vedr. solceller til uddeling Gerne en kampagne, hvis tid og ressourcer tillader	Materiale er uddelt via projekt 2100.nu. Der er fortsat informationsmateriale i MiljøPunkt.
Rådgivning om fyring i pejs og brændeovne*	Brugere af pejs og brændeovn	Skorstensfejere – evt. Københavns Kommune	Mat. vedr. rigtig brug af pejs og brændeovn distribueres. Brug af brændeovn i den tætte by reduceres.	Informationsmateriale findes i MiljøPunkt
Grønne tage*	Virksomheder, boligforeninger,	Virksomheder, boligforeninger, kommune, Byområdefornyelsen	Formidling af "grønne tage", evt. igangsættelse af projekter	Informationsmateriale findes i MiljøPunkt. Grønne tage er en stor del af Klimatilpasningsprojektet i

				Skt. Kjelds kvarter, som MiljøPunkt er en del af.
Undersøge mulighed for brug af jordvarme og fjernkølingsanlæg i Nordhavnen*	Beslutningstagere for udviklingen af Nordhavnen.	Københavns Kommune, By og Havn, virksomheder, producenter, forskningsgrupper, konsulenter	Centeret bidrager til at undersøge om mulighed for jordvarme og fjernkølingsanlæg iværksættes.	Udgået
Opfordre butikker til at være med i KlimaPlus, danne netværk mellem butikkerne.*	Butikker på Østerbro	Butikker og erhverv. Arbejdet fortsætter ind i 2011.		Udgået

TRAFIK

Trafik anses for en af bydelens største miljøproblemer. Det nye samarbejde med lokaludvalget - har som aftalt med lokaludvalget - medført en nedtoning af området trafik. MiljøPunkt er involveret i mindre projekter.

Miljøfestivalen 2011

MiljøPunkt deltog i Københavns kommunes Miljøfestival i 2011. I år foregik det i tæt samarbejde med Områdeformyelsen og Østerbro Lokaludvalg om et cykelprojekt i Skt. Kjelds Kvarter. Projektet gik ud på at indsamle brugte cykler hos boligforeninger og andre og give dem til børn og unge i

området, som ikke havde en cykel. Der blev lavet forskellige cykelværksteder, så børnene selv kunne reparere og "pimpe" den "nye" cykel. Det skulle give børnene lyst til at benytte cyklen som transportmiddel. MiljøPunkt fik indsamlet over 60 brugte cykler og givet dem videre til børn og unge. Der var stor interesse for at få en cykel og stor aktivitet i de dage arrangementet foregik. Vi anslår, at der har været 125-150 børn involveret i projektet.

Aktivitet/metode	Målgruppe	Samarbejdspartnere	Mål/succeskriterier	Status
Lukning af vejen foran centret. Evt. cykelsti gennem området.* Se også punktet under "centrets synlighed"	Borgere	Kanslergården, Københavns kommune, CMI, Vejnavnsnævnet. Der igangsættes et projekt i 2011	At pladsen bliver lukket, asfalt brudt op, flere planter, bænke, gynges,	Udgået. Grundet vandskade og flytning
Fodgængerstrategi – hvor der fokuseres på bevægeligheden i bydelen. Evt. projekt om fodgængere og luftforurening.* Bredere fortove, og bedre hvilemuligheder	Borgere, beslutningstagere i lokaludvalg og Københavns Kommune			Forslag til konkrete forgængertruter til Københavns kommunes fodgængerstrategi i samarbejde med Østerbro lokaludvalg.
Cykelstier - flere og bredere cykelstier samt	Borgere og ikke mindst skolebørn	Dansk Cyklistforbund og andre interessenter,	Deltage i udviklingen af flere cykelstier	Udgået

cykelparkeringspladser, og bedre udformning og sikkerhed af eksisterende*		Beslutningstagere i lokaludvalg og Københavns Kommune		
Udlån af ladcykler - Gennem udlån af ladcykler skabes fokus på alternative transportmidler til bilen til de korte ture*	Bilister i bydelen	Producenter – muligvis virksomheder, der vil reklamere på cyklerne	Ordning med udlån af flere forskellige typer ladcykler	Fortsætter. Samarbejde er etableret med de andre MiljøPunkter om intelligent bookingsystem. Og der er udarbejdet projektforslag.
Zoner med 30-40 km/t i beboelsesområder*	Beslutningstagere i lokaludvalg og Københavns Kommune	Eksisterende netværk, der arbejder for letbaner Lokalpolitikere, lokaludvalg og – råd, Byområdefornyelsen	Deltage i kampagne eller udarbejdelse af materiale, der sætter fokus på letbanen og muligheder for at realisere letbaner på Østerbro/Nordhavn	Udgået
Fremme trafik- og pladsændringer – jf. Bydelsplanen – ved lavprisløsninger*	Borgere på Østerbro	Lokalråd og – udvalg, Københavns Kommune Byområdefornyelsen	Inspirere til lavprisløsninger – gerne 1-2 forsøg	Udgået
El-biler	Borgere på Østerbro	Lokalråd og – udvalg, Københavns Kommune	Deltage i at få minimum tre pladser dedikeret til el-biler på Østerbro	Udgået.

NATUR OG ØKOLOGI

Det er centerets ønske at fremme udviklingen af flora og fauna på Østerbro. Dette kan ske ved at inspirere borgerne og mere konkret med indsatser i udvalgte områder.

Derudover vil centeret fortsat arbejde på at få mere økologi ind i bydelen. Det kan være at højne folks bevidsthed om økologi og inspirere til alternative indkøb. Samt inspiration til butikker og erhvervsdrivende om at øge udbuddet af miljøvenlige og økologiske varer.

Klima og miljø i indkøbskurven

Miljøpunkt Østerbro har igen i år udgivet "Klima og miljø i indkøbskurven". Folderen laves i samarbejde med Miljøpunkter i andre bydele. Guide til grønne indkøb indeholder en oversigt over de forskellige mærkers anvendelse og betydning og oplyser adresser på de butikker, friserer, restauranter og lignende i bydelen, som forhandler miljømærkede varer. Herudover står der kort under hver butik, hvilke mærker og varer man kan forvente at finde i butikken. Folderen blev færdig i maj måned og blev delt ud sammen med "Goody bags" med miljømærkede varer fra Miljømærkning Danmark. Folderen bruges fortsat meget aktivt.

Endnu engang har vi konstateret, at der er en stor interesse for emnet, både blandt de erhvervsdrivende, som får en gratis reklame for butikken, samt en stor interesse blandt borgerne, der modtager folderen. Et godt projekt, der bringer borgere til MiljøPunkt.

Urban Greening

Der er stor interesse for at arbejde med urbane haver i byen. MiljøPunkt har i 2011 fået mange henvendelser fra borgere og frivillige grupper, der gerne vil arbejde med forgrønning af byen. Dels i samarbejde med Vild med Vilje og borgergruppen Urban Greening Network. Vild med Vilje leder områder stå vildt og laver derefter i samarbejde med borgere en artstælling af planter og dyr. Urban Greening arbejder med haver i byen og har været med til at lave hjemmesiden www.baerbyen.dk som har samlet alle de borgerdrevne haver der er i København. Haver der bygget og drevet af frivillige.

Aktivitet/metode	Målgruppe	Samarbejdspartnere	Mål/succeskriterier	Status
Grønne udflugter til haver, parker el.lign.	Interesserede borgere, gårdmænd, gårdlaug	Biolog, grønne guider, Erfaringer fra og evt. samarbejde med andre Miljøpunkter om fælles ture.	2-4 udflugter i løbet af 2011	To arrangementer i samarbejde med Vild med Vilje. En miljøvandring i samarbejde med Dansk Vandrelaug.
Starte diskussioner om at anvende de store græsarealer i visse almene boligbyggerier alternativt	Beboerne	De almeneboligselskaber, Byområdefornyelsen	Lokale diskussioner om mere aktiv og grøn beboerdeltagelse i eget område	Inddraget i Vild med Vilje arrangementer
Undersøgelse af muligheder for midlertidige Økohaver på Nordhavnen Generel mere natur på Nordhavnen*	Lokale borgere	Københavns Kommune, By og Havn og andre med interesse i Nordhavnsområdet. MiljøPunkt Amager har erfaring med lignende ordning.	Afklaring på, om det er muligt at etablere Økohaver på Nordhavnen. Hvis muligt kan der arbejdes videre med idéen. Forureningsgrad skal undersøges. Derudover påvirke udviklingen af Nordhavnen med fokus på bevaring af områdets natur	Udgået
Undersøgelse af betydning af ændringerne i Grønne	Gårde på Østerbro	Grønne Gårde, gårdlaug,	Bidrage til at der skabes et	Opstartet i klimatilpasningsprojektet i

	konsulenter	nyt netværk	Skt. Kjelds.
Gårde og hvis muligt: hjælp til at opstarte nyt netværk			
Fremme økologi og miljøvenlighed generelt. Feje for egen dør.	Erhvervsliv, institutioner, organisationer m.fl.	Videnscenter på området. Centerets egne aktiviteter og arrangementer skal være økologisk, bæredygtigt eller på anden måde miljøvenligt	Fortsætter
Indkøbsforeninger i boligforeninger*	Virksomheder	Boligforeninger går sammen og laver en forening om fælles indkøb	MiljøPunkt støtter aktivt den lokale afdeling af Københavns fødevarerfællesskab
Opfordre borgere på Østerbro til at handle miljøvenligt - Udgivelse af folderen "Klima og miljø i din indkøbskurv"	De andre miljøpunkter, butikker på Østerbro Ny opdateret udgave i 2011	Fortsætte med at udgive folderen "Klima og miljø i din indkøbskurv" i samarbejde med de andre MiljøPunkter	Folder opdateret og udgivet i 2011

Affald

Det er centerets ønske at arbejde for at begrænse affaldsmængderne på Østerbro. Det kan være i form af kampagner målrettet henkastet affald, deltagelse i allerede eksisterende kampagner eller udvikling af affaldssorteringssystemer i boligforeninger, samarbejder omkring renovation.

Der er i 2011 opstået et nyt projekt som der er udarbejdet en fondsansøgning til. Det omhandler cirkulær ressourceoptimering også kaldet

cradle2Cradle og handler om hvordan man kan udnytte de eksisterende ressourcer mest optimalt, uden at producere affald. Der er sendt en ansøgning til Veluxfonden.

Aktivitet/metode	Målgruppe	Samarbejdspartnere	Mål/succeskriterier	Status
Arbejde for bedre affaldshåndtering og mere genbrug*	Borgere	Københavns Kommune, boliger, renholdningsfirmaer. 2100.nu	Videnscenter på området – på sigt en kampagne Bidrage til sikring af bedre affaldshåndtering Bidrage til arbejdet om etablering af miljøstation	Kampagnemateriale er uddelt til boligforeninger på Østerbro via projekt 2100.nu. Samarbejde med Amagerforbrændingen. Samarbejde med Cradlepeople om en ansøgning til Veluxfonden om cirkulær ressourceoptimering. Se mere på www.cradlepeople.dk
Støtte initiativer og kampagner på affaldsområder fra andre organisationer. Danmarks Naturfredningsforening og Hold Danmark Ren	Borgere	Danmarks Naturfredningsforening, Hold Danmark Ren, NGO'er	Mobilisering af frivillige	Udgået. Genoptages i 2012.

Kemikalier i hverdagen

Der er flere og flere kemikalier i familiernes hverdag og forskning viser, at især børn og fostre er sårbare overfor påvirkningen af kemikalier. Forskning viser også, at forældre har svært ved at agere rundt i junglen af produkter og de råd der bliver givet på området. Derfor er der mening i at arbejde med denne gruppe og sætte fokus på de tiltag, som familier på Østerbro kan gøre for at reducere familiens udsættelse for skadelige kemikalier.

Aktivitet/metode	Målgruppe	Samarbejdspartnere	Mål/succeskriterier	Status
Arbejde for at finde håndgribelige metoder til at reducere børns og voksnes udsættelse for kemikalier i hverdagen.	Borgere, politikere	Miljømærkning Danmark, forbrugerrådet, institut for miljøog sundhed, astma og allergiforbundet, m.fl	Videnscenter på området – på sigt en kampagne	Informationsmateriale om kemikalier i hverdagen findes i MiljøPunkt. Projekt under opstart – men forsinket grundet vandskade. Fortsætter i 2012
Foredrag om kemikalier i hverdagen	Borgere, små børnsfamilier på Østerbro	Miljømærkning Danmark, Afspændingspædagogernes aftenskole APA m. fl	2-3 månedlige foredrag	Der er afholdt et foredrag i samarbejde med Østerbro bibliotek. Samarbejde under opstart med APA og café om en barselscafé med en række arrangementer om

Vuggestue uden kemi	Borgere, vuggestuer, politikere	Vuggestue på Østerbro, Københavns kommune, green peace, m. fl	At mindst én vuggestue på Østerbro er blevet gennemgået for skadelige kemikalier i indeklime, legetøj og lign.	bæredygtighed. Opstart i 2012. Projekt opstart – fortsætter i 2012
---------------------	------------------------------------	---	--	---

Bestyrelsen for MiljøPunkt Østerbro:

Axel Thrige Laursen
Axel Thrige Laursen, formand

Bent Petersen
Bent Petersen, forretningsudvalget

Hanne Melnik
Hanne Melnik

Steen Jeppson
Steen Jeppson

Peter Aarslev

Ib Larsen
Ib Larsen, næstformand

Annagrethe Ottovar
Annagrethe Ottovar

Kenneth Falch Hennings
Kenneth Falch Hennings

Allan Marouf
Allan Marouf